

Nyári számunk előzetese

Nyári számunk témái között egyaránt megtalálhatók a „szórakoztató”, vakációhoz is illő tevékenységekről – meséről, népdalról – szóló írások, és a „kevésbé napfényes” – a fiatalok fogvatartottak nevelésével foglalkozó – tanulmányok. A fő téma azonban egy évfordulóval kapcsolatos: 150 éve, 1860-ban hunyt el a magyar tudomány kiemelkedő alakja, Bolyai János. A nagy tudósról szóló megemlékező írások az *Örökség* rovatunkban olvashatók, a szerzők – neves Bolyai-kutatók, tudománytörténettel is foglalkozó tanárok: Németh Judit, Toró Tibor, Weszely Tibor, Matekovits Mihály és Oláh-Gál Róbert – a július 20-án Csíkszeredában rendezett emlékülés előadói is egyben.

Térjünk vissza most a lap első rovatához, tegyünk egy sétát a *Műhely*-ben. Utunkhoz Demény Piroska *A mesetanítás lehetőségei az óvodában* című írásában találunk „hamubasült pogácsát”, és ugyanebben a tanulmányban találkozunk a ravaszdi rókával, a furfangos medvével, a boszorkánnyal és a betyárral is. A mese világból – kis kitérővel – egy *középkori várkerthé* vezet minket Várszeginé Gáncs Erzsébet *A népdaltanítás szerepe a tanítóképzésben* című írása. A nyomtatott, újkeletű szakszóval *papír alapú* Magiszterben az olvasó a népdaltanítás elméleti ismeretei mellett „csak” a dalok szövegét és a kottákat olvashatja, veheti kézbe, ám a lap vilgáhálón kisebb késéssel megjelenő (www.rmpsz.ro honlap Magiszter oldalán) elektronikus lapszámban, a szerző előadásában a szép magyar népdalokat meg is hallgathatjuk, és ez azért is fontos, mert a tanulmány a hallás utáni népdaltanítás módszerét tárgyalja: „*Ennek a daltanításnak az előnye két dologban rejlik, egyrészt, hogy mire elkezdene énekelni a gyerekek, szinte tudják a dalt, tehát már az első pillanatban törekedni tudnak az élményszerű előadásra, másrészt a daltanulás közben észrevétlenül ráirányíthatjuk a figyelmet a zene különböző elemeire, tehát elméleti ismereteik is gyarapodnak.*”

A jó pedagógusnak tehát jó (mese- és népdal-) előadónak is kell lennie, ha eredményesen szeretne oktatni, nevelni, és Fodor László *A pedagógusi hatékonyság pszichológiai és didaktikai tényezői* című tanulmányából arról is olvashatunk, hogy az eredményes, hatékony pedagógusi munka a tanítónak, tanárnak *milyen emberi vonásaival és milyen szakemberi kvalitásaival függ össze.*

Pintye Réka és munkatársai, Szabó Réka, Fülöp Tímea és Kovács Réka Rozália mesterséges élettérben próbálták meg a fiatalok önismeretének és kommunikációjának fejlesztését. A szerzők a marosvásárhelyi börtön fiatalok fogvatartottaival foglalkoztak önkéntes munkaként, tanulmányukban a csoportban résztvevő fiatalok sajátosságairól, speciális élethelyzetükről, illetve a tevékenységek alapjául szolgáló játékokról, gyakorlatokról számoltak be.

Bartolf Hedwig *A webquest-módszer* című írásában „egy új módszert javasol, mely azon a fögondolaton alapszik, hogy a tanulók saját erőfeszítésük árán bővítsék ismereteiket. Ez a módszer tulajdonképpen megegyezik az ismereteknek az interneten való keresésével, de ugyanakkor szorgalmazza az együttműködés általi tanulást is.”

Ki valójában a tanár? Egy szerep? Egy maszk? Ember? Szaktekintély? Nevelő? Köztisztviselő? Külön-külön valamelyik, vagy egyszerre valamennyi? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keresi a választ Albert-Lőrincz Márton a *Nézőpont* rovatban, *Szerepek és maszkok, avagy a posztmodern pedagógia színváltása* című, igen érdekes írásában, melynek végén ott a megnyugtató következtetés is: „...megfér egymás mellett, de egymással nélkülözhetetlen egységben az alkotó szülő, a kreatív tanár és a nonkonformista tanuló, mióta szülő a szülő, tanuló a tanuló és tanár a tanár. Sajátságos, egymásra utalt szerepek, a maguk helyén. Csak együtt lehet az iskola értékfordozó szerepét visszaállítani, az egyén és az egész közösség javára.”

A szerepekről és a szereplőkről olvashatunk kissé más szemszögből, és az oktatás egy másik területe kapcsán Nanszákné dr. Cserfalvi Iлона *Társadalmi helyzet – esélyegyenlőtlenség – integráció* c. tanulmányában, melyet a szerző a családi, társadalmi hátrányokkal iskolába kerülő gyermekek helyzetének egyfajta látteleként, gyorsfényképeként értékel, és melyben így összegez: „A gyermekek helyzete, iskolaútja erősen függ az adott közoktatási intézmény stabilitásától, nyitottságától, légkörétől, az ott dolgozó pedagógusok és a pedagógus munkát segítők elhivatottságától, szakmai tudásától.”

A Könyvespolc rovatban elsőként a korabeli kolozsvári Református Leánygimnázium, illetve a szellemi örökséget átvevő Apáczai Csere János Elméleti Líceum történetét, jelenét bemutató, *Az alma mater visszaköszön* című kötetről olvashatunk, mely „szűk metszete kíván lenni a szellemiekkel, érzékenységgel telített kis közösségnek ..., amelynek alakulása párhuzamba állítható erdélyi magyarságunk történetének elmúlt 90 évével”, majd egy Bécsből érkezett értékelést találunk, melyet Lengyel Ferenc készített Toró Jolán és Tánczos Ibolya *A beszédfejlesztés tanítói kézikönyve* című munkájáról, az Események rovatban pedig két neveléstudományi konferencia mellett a szórványban élő diákszínjátások XI. találkozójáról olvashatunk érdekes tudósítást.

Nyári számunkat meghívóval zárjuk: a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége minden érdeklődőt szeretettel vár a Bolyai Nyári Akadémia keretében július 20-án, Csíkszeredában megrendezésre kerülő Bolyai János-émlékünnepre, melynek programját lapunkban is közöljük.

Kellemesen és hasznosan töltött nyári vakációt kíván a lap olvasóinak

Székely Győző
főszerkesztő